

Rozdział 1

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 20. W okresie przejściowym, uzasadnionym potrzebami opieki zdrowotnej, dopuszcza się dodatkowe zatrudnienie w jednym zakładzie pracy lekarza, lekarza dentystry, który wyrazi na to zgodę, w wymiarze do 8 godzin tygodniowo ponad wymiar określony w § 3 ust. 1.

§ 21. Przepisy rozporządzenia stosuje się odpowiednio do pracowników medycznych zatrudnionych w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonych przez związki zawodowe lub na podstawie udzielonego zezwolenia oraz w przychodniach lekarskich i lekarsko-dentystycznych prowadzonych przez spółdzielnie pracy.

§ 22. Tracą moc:

- 1) § 4 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 1966 r. w sprawie uposażenia lekarzy, lekarzy dentystrów oraz innych pracowników z wyższym wykształceniem zatrudnionych w zakładach społecznych służby zdrowia (Dz. U. Nr 20, poz. 122, z 1968 r. Nr 42, poz. 298 oraz Nr 43, poz. 315, z 1969 r. Nr 7, poz. 59, z 1971 r. Nr 2, poz. 16 oraz Nr 37, poz. 329, z 1972 r. Nr 37, poz. 246);
- 2) § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 1966 r. w sprawie uposażenia pracowników farmaceutycznych oraz uposażenia innych pracowników zatrudnionych w aptekach otwartych i kolejowych (Dz. U. Nr 20, poz. 123, z 1968 r. Nr 43, poz. 316, z 1969 r. Nr 7, poz. 59, z 1971 r. Nr 37, poz. 329 oraz 1972 r. Nr 37, poz. 246);

- 3) § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 1966 r. w sprawie uposażenia średniego personelu medycznego (Dz. U. Nr 20, poz. 124, z 1969 r. Nr 7, poz. 59, z 1971 r. Nr 37, poz. 329 oraz z 1972 r. Nr 37, poz. 246);
- 4) § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 1966 r. w sprawie uposażenia techników i uprawnionych techników dentystycznych (Dz. U. Nr 20, poz. 125, z 1969 r. Nr 7, poz. 59, z 1971 r. Nr 2, poz. 15 oraz 1972 r. Nr 37, poz. 246);
- 5) § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 1966 r. w sprawie wynagrodzenia niższego personelu pomocniczo-lekarskiego (Dz. U. Nr 20, poz. 126, z 1969 r. Nr 7, poz. 59 oraz z 1972 r. Nr 37, poz. 246);
- 6) § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 1966 r. w sprawie wynagradzania pracowników gospodarczych, pracowników obsługowych, pracowników zatrudnionych przy pilnowaniu i pracowników służby technicznej, zatrudnionych w zakładach społecznych służby zdrowia, kolumnach transportu sanitarnego, w zakładach pomocy społecznej oraz w zakładach rehabilitacji zawodowej inwalidów (Dz. U. Nr 20, poz. 127, z 1969 r. Nr 7, poz. 59 oraz z 1972 r. Nr 37, poz. 246);
- 7) uchwała nr 289 Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 1971 r. w sprawie stworzenia warunków niezbędnych do zapewnienia bezpłatnej opieki zdrowotnej osobom prowadzącym gospodarstwa rolne (Monitor Polski Nr 60, poz. 401).

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. M. Jagielski

327

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 grudnia 1974 r.

w sprawie praw i obowiązków pracowników kolejowych.

Na podstawie art. 298 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141) po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. Przepisy rozporządzenia stosuje się do pracowników zatrudnionych:

- 1) w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe” z wyłączeniem biur projektów kolejowych,
- 2) w zakładach zgrupowanych w Zjednoczeniu Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego i w tym Zjednoczeniu,
- 3) w przedsiębiorstwie „Zakłady Produkcji i Nasycania Podkładów Kolejowych”,
- 4) w przedsiębiorstwie „Drukarnie Kolejowe”,
- 5) w komórkach organizacyjnych Ministerstwa Komunikacji, określonych przez Prezesa Rady Ministrów.

§ 2. 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o „jednostkach kolejowych” — należy przez to rozumieć jednostki, o których mowa w § 1.

2. Przez „właściwy organ” — należy rozumieć kierownika jednostki organizacyjnej, upoważnionego przez Ministra Komunikacji do mianowania pracowników.

Rozdział 2

Stosunek pracy oparty na podstawie mianowania.

§ 3. 1. Pracownik może być mianowany, jeżeli:

- 1) posiada obywatelstwo polskie,
- 2) nie był karany za przestępstwo umyślne lub nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne,
- 3) posiada nienaganną opinię służbową,
- 4) posiada odpowiedni stan zdrowia i kwalifikacje wymagane na zajmowanym stanowisku,
- 5) jest zatrudniony w jednostkach kolejowych w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej cztery lata,
- 6) w czasie przyjęcia do służby kolejowej nie przekroczył 45 roku życia.

2. Minister Komunikacji może wyrazić zgodę na odstąpienie od warunków określonych w ust. 1 pkt 5 i 6.

§ 4. 1. Mianowania pracownika dokonuje właściwy organ z równoczesnym wyznaczeniem go na określone stanowisko służbowe.

2. Stosunek pracy na podstawie mianowania nawiązuje się z dniem określonym w akcie nominacyjnym, a jeżeli dnia tego nie określono — z dniem doręczenia pracownikowi aktu nominacyjnego.

3. Akt nominacji powinien w szczególności określać:

- 1) stanowisko służbowe i miejsce pracy,
- 2) wysokość wynagrodzenia.

§ 5. 1. Właściwy organ może wyznaczyć pracownika na inne stanowisko niż określone w akcie nominacyjnym.

2. Na stanowisko niższe można wyznaczyć pracownika:

- 1) w razie stwierdzenia przez kolejową komisję lekarską trwałej niezdolności pracownika do pracy na zajmowanym stanowisku,
- 2) w wyniku zawinionej przez pracownika utraty uprawnień koniecznych do wykonywania pracy na dotychczasowym stanowisku.

3. Pracownik mianowany, wyznaczony na stanowisko równorzędne, a także na stanowisko niższe z przyczyny określonej w ust. 2 pkt 1, zachowuje posiadaną grupę (stawkę) wynagrodzenia zasadniczego.

4. Jeżeli skutek zmiany stanowiska z przyczyn określonych w ust. 2 pkt 1 ogólne wynagrodzenie pracownika uległo obniżeniu, pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia dotychczasowego przez okres 3 miesięcy.

§ 6. 1. Właściwy organ może za zgodą pracownika mianowanego powierzyć mu pełnienie obowiązków na innym stanowisku.

2. Pracownik, któremu powierzono pełnienie obowiązków na innym stanowisku, może być w każdym czasie zwolniony od pełnienia tych obowiązków i zatrudniony na stanowisku poprzednim lub innym równorzędnym.

3. Pracownikowi, któremu powierzono pełnienie obowiązków na wyższym stanowisku służbowym, przysługuje w czasie pełnienia tych obowiązków wynagrodzenie nie niższe od najniższego wynagrodzenia przewidzianego dla tego stanowiska.

§ 7. 1. Właściwy organ może przenieść pracownika mianowanego do innej jednostki kolejowej w tej samej lub innej miejscowości bez zmiany dotychczasowego stanowiska lub na stanowisko inne, co najmniej równorzędne.

2. Pracownikowi przeniesionemu do jednostki położonej w innej miejscowości przysługują diety i inne należności na zasadach ogólnych.

3. Jeżeli skutek przeniesienia, o którym mowa w ust. 2, czas przejazdu pracownika do pracy publicznym środkiem lokomocji łącznie z czasem powrotu do miejsca zamieszkania wynosi więcej niż 3 godziny, przysługuje mu bezpłatna kwatera do czasu uzyskania mieszkania.

4. Pracownikowi nie przysługują uprawnienia określone w ust. 2 i 3, jeżeli przeniesienia dokonano na wniosek pracownika.

5. Kobiety w ciąży lub opiekującej się dzieckiem w wieku do lat 15 nie można przenieść bez jej zgody do jednostki położonej w innej miejscowości.

§ 8. 1. W przypadkach uzasadnionych potrzebami służby pracownik mianowany może być skierowany do pracy w innej jednostce kolejowej w tej samej lub innej

miejscowości na okres nie przekraczający 6 miesięcy w ciągu roku kalendarzowego. Przepis § 7 ust. 2—5 stosuje się odpowiednio.

2. Właściwy organ może w razie koniecznej potrzeby uzależnić od swego zezwolenia opuszczanie przez niektórych pracowników miejsca ich zamieszkania poza godzinami pracy lub zobowiązać ich do zawiadamiania zwierzchnika służbowego o każdorazowej zmianie miejsca pobytu.

3. Minister Komunikacji po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych PRL określi, do których pracowników stosuje się ust. 2.

§ 9. Stosunek pracy z pracownikiem mianowanym ulega rozwiązaniu w razie:

- 1) utraty obywatelstwa polskiego,
- 2) wymierzenia kary dyscyplinarnej zwolnienia z pracy.

§ 10. 1. Stosunek pracy z pracownikiem mianowanym ulega rozwiązaniu na jego wniosek z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia.

2. Stosunek pracy z pracownikiem mianowanym ulega rozwiązaniu z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia w razie trwałej niezdolności do pracy stwierdzonej orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia.

§ 11. 1. Stosunek pracy z pracownikiem mianowanym może ulec rozwiązaniu:

- 1) z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia w razie:
 - a) osiągnięcia wieku emerytalnego,
 - b) nieuzasadnionej odmowy poddania się badaniom lekarskim mającym na celu stwierdzenie zdolności do pracy,
 - c) skazania na karę pozbawienia lub ograniczenia wolności, jeżeli stosunek pracy nie został już rozwiązany wskutek usprawiedliwionej nieobecności w pracy, trwającej dłużej niż 1 miesiąc z przyczyn innych niż choroba,
- 2) bez wypowiedzenia w razie:
 - a) nieobecności w pracy z powodu choroby, jeżeli nieobecność ta łącznie z urlopem zdrowotnym trwała dłużej niż rok,
 - b) usprawiedliwionej nieobecności w pracy trwającej dłużej niż 1 miesiąc, z przyczyn innych niż choroba,
 - c) zawinionej przez pracownika utraty uprawnień koniecznych do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku.

2. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia nie może nastąpić w razie nieobecności pracownika z powodu sprawowania opieki nad dzieckiem lub odosobnienia ze względu na chorobę zakaźną w okresie pobierania z tego tytułu zasiłku.

3. Z pracownikiem mianowanym, który w stanie nietrzeźwości pełnił czynności związane bezpośrednio z bezpieczeństwem ruchu pociągów, może być rozwiązany stosunek pracy bez wypowiedzenia i przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

§ 12. Przy obliczaniu okresu niezdolności do pracy wskutek choroby, o której mowa w § 11 ust. 1 pkt 2 lit. a), stosuje się zasady przewidziane w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

§ 13. 1. Stosunek pracy z pracownikiem mianowanym wygasa w przypadkach, w których Kodeks pracy przewiduje wygaśnięcie umowy o pracę. Przepisy Kodeksu pracy o wygaśnięciu umowy o pracę stosuje się odpowiednio.

2. W razie tymczasowego aresztowania pracownika mianowanego, stosunek pracy wygasa po upływie 3 miesięcy nieobecności pracownika w pracy z powodu tymczasowego aresztowania, chyba że właściwy organ rozwiązał wcześniej stosunek pracy w wykonaniu prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

Rozdział 3

Obowiązki pracowników kolejowych.

§ 14. 1. Pracownik jest obowiązany pracować sumiennie i z należytą starannością oraz wykazywać dbałość o prawidłowe wykonywanie zadań transportu kolejowego.

2. Pracownik obowiązany jest w szczególności:

- 1) sprawnie wykonywać obowiązki wynikające z powierzonych mu czynności, ściśle przestrzegać przepisów służbowych oraz dokładnie i terminowo wypełniać polecenia służbowe zwierzchników,
- 2) przestrzegać ustalonego czasu pracy i wykorzystywać go w sposób najbardziej efektywny,
- 3) dążyć do uzyskiwania w pracy jak najlepszych wyników i przejawiać w tym celu odpowiednią inicjatywę,
- 4) zapobiegać wszystkiemu, co zagraża bezpieczeństwu ruchu kolejowego, bezpieczeństwu ludzi lub mienia powierzonego kolei do przewozu,
- 5) strzec i chronić mienie kolei oraz używać go zgodnie z przeznaczeniem,
- 6) przestrzegać tajemnicy państwowej i służbowej,
- 7) strzec dobrego imienia kolejarza polskiego,
- 8) przestrzegać zasad współzycia społecznego i koleżeńskie współpracy.

§ 15. Pracownik obowiązany jest na polecenie zwierzchnika w przypadkach uzasadnionych potrzebami służbowymi pełnić doraźnie również takie czynności służbowe, które nie są związane z zajmowanym przez niego stanowiskiem, lecz odpowiadają posiadanym przez niego kwalifikacjom.

§ 16. Pracownik drużyny lokomotywowej i konduktorskiej w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe” obowiązany jest zgłosić się do służby w celu jej pełnienia na każde wezwanie zwierzchnika, uzasadnione istotnymi potrzebami służbowymi, o ile przed tym miał zapewniony odpoczynek.

§ 17. Zwierzchnik służbowy obowiązany jest wypełniać sumiennie swoje obowiązki wobec podległych mu pracowników oraz dawać podwładnym przykład wzorowego spełniania obowiązków pracowniczych.

§ 18. Szczegółowe obowiązki pracowników określi regulamin wydany przez Ministra Komunikacji po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych PRL.

Rozdział 4

Uprawnienia pracowników kolejowych.

§ 19. 1. Pracownicy, o których mowa w § 1 pkt 1—4, mają prawo do kolejowego dodatku za wysługę lat, przewidzianego w odrębnych przepisach.

2. Pracownicy, o których mowa w § 1 pkt 5, otrzymują dodatek za wysługę lat w wysokości i według zasad przewidzianych dla pracowników urzędów państwowych.

§ 20. Pracownikom przysługuje prawo do umundurowania służbowego przydzielanego bezpłatnie. Zasady i warunki przydzielania umundurowania, wzory umundurowania i oznak oraz zasady wypłaty równoważnika pieniężnego określi Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych PRL.

§ 21. Pracownikom oraz członkom ich rodzin i domownikom przysługuje prawo do ulgowych i bezpłatnych przejazdów oraz przewozów kolejami.

§ 22. Pracownikom, z wyjątkiem wymienionych w § 1 pkt 5, przysługuje prawo do bezpłatnego deputatu węglowego.

§ 23. Pracownicy i członkowie ich rodzin mają prawo do korzystania z bezpłatnych świadczeń kolejowej służby zdrowia.

§ 24. Minister Komunikacji po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych PRL określi:

- 1) zakres i warunki korzystania przez pracowników, członków ich rodzin i domowników z ulgowych i bezpłatnych przejazdów i przewozów kolejami oraz kogo należy uważać za członków rodziny pracownika i jego domowników,
- 2) zasady i warunki przydzielania pracownikom deputatu węglowego,
- 3) zakres i warunki korzystania przez pracowników i członków ich rodzin z bezpłatnych świadczeń kolejowej służby zdrowia.

§ 25. 1. Kierownik jednostki nadrzędnej nad jednostką organizacyjną, w której zatrudniony jest pracownik, może udzielić pracownikowi mianowanemu urlopu zdrowotnego na leczenie sanatoryjne. Urlopu można udzielić tylko na podstawie skierowania na leczenie sanatoryjne i na okres ustalony w tym skierowaniu nie przekraczający jednak 1 miesiąca.

2. Za czas urlopu zdrowotnego pracownikowi przysługuje wynagrodzenie obliczone jak za urlop wypoczynkowy.

§ 26. Pracownikowi mianowanemu przysługuje w okresie choroby w czasie trwania stosunku pracy zasiłek przewidziany w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa przez okres do jednego roku.

Rozdział 5

Nagrody i wyróżnienia.

§ 27. 1. Poza nagrodami i wyróżnieniami określonymi w art. 106 pkt 1—4 Kodeksu pracy mogą być stosowane następujące wyróżnienia:

- 1) awansowanie poza obowiązującymi terminami,
- 2) wyróżnienie odznaką „Przodujący Kolejarz”,
- 3) nadanie tytułu honorowego „Zasłużony Kolejarz PRL”.

2. Zasady nadawania tytułu „Zasłużony Kolejarz PRL” oraz wyróżniania odznaką „Przodujący Kolejarz” określają odrębne przepisy.

Rozdział 6

Odpowiedzialność służbowa pracowników mianowanych.

§ 28. Pracownicy mianowani ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną i porządkową za naruszenie obowiązków pracowniczych.

§ 29. Odpowiedzialność dyscyplinarną ponosi pracownik za ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych, a w szczególności:

- 1) wynikające ze złego zamiaru, chęci zysku lub innych niskich pobudek albo
- 2) zagrażające bezpieczeństwu ruchu kolejowego, bezpieczeństwu życia lub zdrowia ludzkiego albo które w skutkach swych może narazić na znaczną szkodę mienie kolejowe lub mienie powierzone kolei do przewozu.

§ 30. Za naruszenie obowiązku pracowniczego nie posiadającego znamion przewinienia określonego w § 29 pracownik ponosi odpowiedzialność porządkową.

§ 31. 1. Karami porządkowymi są:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) nagana z ostrzeżeniem.

2. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) potrącenie części wynagrodzenia zasadniczego do wysokości 5% na okres od 1 miesiąca do 6 miesięcy,
- 2) obniżenie wynagrodzenia zasadniczego o jedną grupę na okres do 1 roku,
- 3) przeniesienie na stanowisko bezpośrednio niższe z równoczesnym obniżeniem wynagrodzenia o jedną grupę,
- 4) zwolnienie dyscyplinarne z pracy.

§ 32. 1. Przy pociąganiu pracowników do odpowiedzialności porządkowej stosuje się zasady i tryb postępowania określone w art. 109, 110, 111 i 113 Kodeksu pracy.

2. Pracownikowi ukaranemu służy w ciągu 7 dni prawo wniesienia drogą służbową odwołania do kierownika jednostki nadrzędnej, którego decyzja jest ostateczna.

§ 33. 1. Kary dyscyplinarne w pierwszej instancji wymierzają:

- 1) komisje dyscyplinarne przy naczelnym dyrektorach okręgów kolei państwowych,
- 2) Komisja Dyscyplinarna przy naczelnym dyrektorze Zjednoczenia Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego,
- 3) Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Komunikacji.

2. Od orzeczeń komisji dyscyplinarnych, określonych w ust. 1, pracownik może wnieść w ciągu 14 dni odwołanie do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministrze Komunikacji.

3. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania orzeczenie o karze dyscyplinarnej nie ulega wykonaniu, a wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie kary.

§ 34. 1. Komisja dyscyplinarna orzekając karę może warunkowo zawiesić jej wykonanie na okres 2 lat. Nie dotyczy to kary zwolnienia dyscyplinarnego ze służby.

2. Warunkowe zawieszenie wykonania kary dyscyplinarnej może być zastosowane, jeżeli okoliczności towarzyszące naruszeniu obowiązków pracowniczych albo inne okoliczności pozwalają przypuszczać, że pracownik nie popełnił nowego przewinienia.

3. Warunkowego zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej nie stosuje się, jeżeli pracownik:

- 1) był już karany dyscyplinarnie za przewinienie tego samego rodzaju,
- 2) dopuścił się przewinienia, w wyniku którego naraził na niebezpieczeństwo życia lub zdrowie ludzkie albo spowodował zagrożenie mienia zakładu pracy w znacznych rozmiarach.

4. Jeżeli w okresie zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej pracownik ponownie dopuścił się przewinienia z takich samych pobudek lub tego samego rodzaju, komisja dyscyplinarna zarządza wykonanie zawieszonych kary.

§ 35. Można zaniechać ukarania pracownika w drodze dyscyplinarnej, jeżeli popełnione przez niego przewinienie stanowi jednocześnie przestępstwo lub wykroczenie, za które został on ukarany przez sąd lub kolegium do spraw wykroczeń.

§ 36. Nie można orzec kary dyscyplinarnej po upływie 3 lat od dnia popełnienia przewinienia ani po upływie 6 miesięcy od dnia jego ujawnienia.

§ 37. 1. Kary dyscyplinarne, z wyjątkiem zwolnienia dyscyplinarnego, ulegają zatarciu po upływie 2 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

2. Właściwy organ, biorąc pod uwagę osiągnięcia w pracy i nienaganne zachowanie się pracownika po ukaraniu, może z własnej inicjatywy lub na wniosek rady zakładowej dokonać zatarcia kary po upływie roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

3. Przed zatarciem kary dyscyplinarnej pracownik nie może być wyznaczony na wyższe stanowisko; nie można mu również podwyższyć wynagrodzenia zasadniczego, dodatku służbowego i funkcyjnego. Dotyczy to również pracownika, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne.

§ 38. Szczegółowe zasady pociągania pracowników do odpowiedzialności służbowej, organizację komisji dyscyplinarnych, ich skład i sposób powoływania oraz tryb postępowania dyscyplinarnego określi Minister Komunikacji po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych PRL.

§ 39. Wpływy z kar określonych w § 31 ust. 2 pkt 1 przeznaczają się na cele socjalne i kulturalne pracowników kolejowych.

Rozdział 7

Czas pracy.

§ 40. 1. Czas pracy pracowników zatrudnionych w systemie pracy okresowej (turnusowej) może być w poszczególnych dniach przedłużony do 12 godzin na dobę, z tym że w okresie rozliczeniowym czas pracy nie może przekraczać liczby godzin wynikającej z pomnożenia 8 godzin,

a w sobotę albo wyznaczony w zamian niej inny dzień 6 godzin — przez liczbę kalendarzowych dni roboczych.

2. Jako okres rozliczeniowy przyjmuje się miesiąc kalendarzowy.

§ 41. 1. Jednostki organizacyjne, w których praca odbywa się w systemie okresowym (turnusowym), są obowiązane do opracowania harmonogramów pracy.

2. Do czasu pracy pracowników zatrudnionych w systemie pracy okresowej (turnusowej) wlicza się godziny przepracowane w ramach harmonogramu pracy.

3. Godziny przepracowane poza harmonogramem pracy zalicza się do czasu pracy, jeżeli praca została wykonana na polecenie kierownika jednostki organizacyjnej albo w następstwie nieprzewidzianych i nie dających się uniknąć przeszkód, uznanych przez tego kierownika.

4. Przerwy w wykonywaniu pracy powstałe z przyczyn techniczno-ruchowych zalicza się do czasu pracy w niepełnym wymiarze.

5. Normę czasu pracy, ustaloną na okres rozliczeniowy w trybie przepisów § 40 ust. 1 i 2, zmniejsza się w razie usprawiedliwionej nieobecności pracownika w pracy o taką liczbę godzin, jaka wynika z przemnożenia 8 godzin, a w sobotę albo wyznaczony w zamian niej inny dzień 6 godzin — przez liczbę pełnych dni nieobecności.

§ 42. 1. Po każdym okresie pracy w systemie pracy okresowej (turnusowej), trwającym co najmniej 8 godzin bez przerwy, powinien nastąpić okres odpoczynku. Odpoczynek ten powinien trwać:

- 1) w miejscu zamieszkania pracownika — co najmniej tyle godzin, ile trwa poprzedzająca nieprzerwana praca, nie mniej niż 10 godzin,
 - 2) poza miejscem zamieszkania — tyle, ile wynosiła połowa czasu trwania poprzedzającej nieprzerwanej pracy w godzinach dziennych i pełny czas trwania pracy w godzinach nocnych,
- w obu przypadkach nie dłużej jednak niż 7 godzin.

2. Pracownik zatrudniony w systemie pracy okresowej (turnusowej) ma prawo korzystać co najmniej raz w okresie tygodniowym z 24-godzinnego czasu wolnego od pracy, który powinien raz na trzy tygodnie przypadać w niedzielę.

§ 43. 1. Praca ponad miesięczną normę czasu pracy, ustaloną według zasad określonych w § 40 ust. 1 i 2, stanowi pracę w godzinach nadliczbowych.

2. Za pracę w godzinach nadliczbowych oprócz normalnego wynagrodzenia przysługuje dodatek w wysokości:

- 1) 50% wynagrodzenia wynikającego z osobistego zaszczerowania — za każdą godzinę nadliczbową do 36 godzin w miesiącu,
- 2) 100% tego wynagrodzenia — za każdą dalszą godzinę przekraczającą 36 godzin w miesiącu.

§ 44. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych PRL ustali wykaz stanowisk (zawodów), na których praca może być wykonywana w systemie pracy okresowej (turnusowej), oraz określi szczegółowe warunki stosowania pracy w tym systemie i zasady zaliczania do czasu pracy przerw, o których mowa w § 41 ust. 4.

§ 45. 1. W stosunku do pracowników jednostek organizacyjnych przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” oraz zakładów naprawczych taboru kolejowego, w których stosowana była 42-godzinna tygodniowa norma czasu pracy — utrzymuje się ten wymiar czasu pracy.

2. Za pracę w wymiarze do 8 godzin na dobę i 46 godzin na tydzień pracownikom, o których mowa w ust. 1, nie przysługuje dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych.

3. Do pracowników, o których mowa w § 1 pkt 5, stosuje się przepisy o czasie pracy dotyczące pracowników urzędów państwowych.

Rozdział 8

Rozpatrywanie sporów o roszczenia ze stosunku pracy.

§ 46. 1. W stosunku do pracowników mianowanych wyłącza się właściwość powiatowych komisji odwoławczych do spraw pracy. Odwołania i wnioski, o których mowa w art. 264 Kodeksu pracy, rozpatruje jednostka nadrzędna nad jednostką organizacyjną zatrudniającą pracownika, w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym.

2. Minister Komunikacji po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych PRL określi w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe” jednostki organizacyjne, przy których działają zakładowe komisje rozjemcze, zasięg ich działania oraz stanowiska kierownicze w tym przedsiębiorstwie w rozumieniu art. 248 § 2 Kodeksu pracy.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 47. Pracownicy mianowani na podstawie dotychczasowych przepisów stają się pracownikami mianowanymi w rozumieniu rozporządzenia.

§ 48. Pracownikom, o których mowa w § 1 pkt 5:

- 1) do dnia 1 stycznia 1976 r. wypłaca się dodatek za wysługę lat według przepisów dotychczasowych,
- 2) przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości i według zasad ustalonych dla pracowników urzędów państwowych.

§ 49. Dodatek, o którym mowa w § 19 ust. 2, jest w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin równoznaczny z dodatkiem za wysługę lat, od którego uzależnione jest prawo do kolejowych emerytur oraz kolejowych rent inwalidzkich i rodzinnych, dla:

- 1) pracowników Ministerstwa Komunikacji zatrudnionych:
 - a) w komórkach organizacyjnych, spełniających funkcje nadzoru nad przedsiębiorstwem „Polskie Koleje Państwowe”, określonych przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Ministra Komunikacji,
 - b) w dniu 1 stycznia 1976 r. w innych komórkach organizacyjnych i otrzymujących dodatek za wysługę lat, o którym mowa w § 19 ust. 1,
- 2) pracowników przenoszonych do Ministerstwa Komunikacji do komórek organizacyjnych, o których mowa w § 1 pkt 5, z jednostek kolejowych, o których mowa w § 1 pkt 1—4.

§ 50. 1. W sprawach dyscyplinarnych wszczętych, a nie zakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że:

- 1) zamiast kar dyscyplinarnych przewidzianych w przepisach dotychczasowych stosuje się kary porządkowe lub dyscyplinarne przewidziane w rozporządzeniu,
- 2) można stosować przepisy rozporządzenia dotyczące warunkowego zawieszania wykonania kar dyscyplinarnych,
- 3) w zakresie przedawnienia karania stosuje się przepisy rozporządzenia.

2. Minister Komunikacji po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych PRL może zarządzić w odniesieniu do kar dyscyplinarnych prawomocnie orzeczonych za wykroczenia służbowe popełnione przed dniem wejścia w życie rozporządzenia częściowe lub całkowite ich darowanie oraz zatarcie kar wykonanych lub darowanych.

§ 51. W sprawach o wyrównanie szkód wyrządzonych przez pracowników mianowanych przed dniem 1 stycznia 1975 r. stosuje się odpowiednio przepis art. XVIII Przepisów wprowadzających Kodeks pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 142).

§ 52. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w rozporządzeniu pozostają w mocy przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są sprzeczne z przepisami rozporządzenia.

§ 53. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1945 r. o służbie w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. Nr 52, poz. 299 z późniejszymi zmianami),
- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1945 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. Nr 55, poz. 309 z późniejszymi zmianami),
- 3) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 1957 r. w sprawie niektórych zmian w zakresie stosunku służbowego pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. Nr 23, poz. 109).

§ 54. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r., z wyjątkiem § 19 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1976 r.

Przez Rady Ministrów: w z. M. Jagielski

328

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 grudnia 1974 r.

w sprawie praw i obowiązków pracowników lasów państwowych.

Na podstawie art. 298 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141) po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie stosuje się do pracowników organizacji gospodarczej Lasy Państwowe, parków narodowych i ośrodków hodowli żubrów oraz funkcjonariuszy Straży Leśnej, zwanych w dalszych przepisach rozporządzenia pracownikami lasów państwowych.

2. Rozporządzenie nie dotyczy pracowników:

- 1) Instytutu Badawczego Leśnictwa, Biura Studiów i Projektów Lasów Państwowych oraz Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej,
- 2) objętych układami zbiorowymi pracy dla pracowników zatrudnionych w:
 - a) przedsiębiorstwach lasów państwowych,
 - b) ośrodkach transportu leśnego, przedsiębiorstwach naprawy taboru leśnego i Przedsiębiorstwie Zaopatrzenia Technicznego Leśnictwa,
 - c) budownictwie,
- 3) transportu samochodowego.

§ 2. Pracownikiem lasów państwowych może być osoba, która ze względu na swoją postawę ideowo-moralną daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych zadań i obowiązków oraz:

- 1) posiada obywatelstwo polskie,
- 2) ukończyła 18 lat i posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
- 3) korzysta z praw publicznych.

§ 3. Pracownikiem lasów państwowych może być osoba, która posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe w zakresie wykształcenia i stażu pracy; kwalifikacje zawodowe wymagane na poszczególnych stanowiskach pracy określają przepisy o wynagrodzeniu lub inne przepisy odrębne.

§ 4. Małżonkowie oraz osoby pozostające ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia włącznie lub powinowactwa pierwszego stopnia nie mogą być zatrudnieni w tej samej jednostce organizacyjnej, jeżeli powstałby między tymi osobami stosunek służbowej podległości.

§ 5. 1. Nawiązanie stosunku pracy z pracownikami lasów państwowych na stanowiskach kierowniczych i innych samodzielnych, określonych przez Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego, następuje na podstawie powołania przez kierownika zakładu pracy. Kierownika zakładu pracy i jego zastępców powołuje kierownik jednostki nadzórnej, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego określi kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy, w stosunku do których okres próbny może być dłuższy niż 2 tygodnie, lecz nie może przekraczać trzech miesięcy.

§ 6. Powołanie pracownika lasów państwowych na stanowisko kierownicze i inne samodzielne albo zawarcie z pracownikiem umowy o pracę na czas nie określony może być uzależnione od uprzedniego złożenia egzaminu